

3937494 NSPS/M สาขาวิชา : สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์, พย.ม.(สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์)

คำสำคัญ : ความเครียด / การเผชิญความเครียด / ผู้ดูแลผู้ป่วย / โรคจิตเภท

เอื้ออารีย์ สาริกา : ความเครียดและการเผชิญความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท (STRESS AND COPING STRATEGIES OF CAREGIVERS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ทศนา บุญทอง, Ed.D., วาสนา แฉล้มเขตร, กศ.ม.(การแนะแนว), อติรัตน์ วัฒนไพลิน, กศ.ค.(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). 86 หน้า. ISBN 974-663-550-6

โรคจิตเภทเป็นโรคจิตที่มีสถิติการเจ็บป่วยมากเป็นอันดับ 1 ลักษณะการดำเนินโรคส่วนใหญ่จะเป็นเรื้อรังและรุนแรง พบความเสื่อมของบุคลิกภาพได้ชัดเจน ทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถทำหน้าที่ต่างๆ ได้ตามบทบาทในครอบครัวและสังคม ดังนั้นสมาชิกในครอบครัวในฐานะผู้ดูแลต้องให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนผู้ป่วยโรคจิตเภททั้งในด้านร่างกายและจิตใจ จากภาระดังกล่าวทำให้ผู้ดูแลเกิดความเครียดขึ้นได้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาสถานการณ์การดูแลที่ก่อให้เกิดความเครียด ลักษณะความเครียด ระดับความเครียด และการเผชิญความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท จำนวน 260 ราย ซึ่งเป็นผู้ที่นำผู้ป่วยโรคจิตเภทมารักษาที่โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลศรีธัญญา และโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์การดูแลที่ก่อให้เกิดความเครียดมากที่สุดคือ สถานการณ์การจัดการเมื่อผู้ป่วยทำร้ายผู้อื่น ส่วนสถานการณ์ที่ทำให้ผู้ดูแลเกิดความเครียดน้อยแต่พบบ่อยได้แก่ สถานการณ์ที่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ป่วย และการที่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ป่วย ผู้ดูแลจำนวนมากมีความเครียดในระดับน้อย ลักษณะความเครียดที่ปรากฏพบได้ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ กระบวนการคิด พฤติกรรม และจิตวิญญาณ การปรับตัวมีทั้งมุ่งเน้นในการแก้ปัญหาหรือแก้ไขสถานการณ์ และการลดอารมณ์ที่เป็นทุกข์ ผลการวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะในการให้ความสำคัญกับการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท โดยมีการวางแผนการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทให้ครอบคลุมถึงผู้ดูแลโดยการจัดกลุ่มสุขภาพจิตศึกษา การให้คำปรึกษาคำแนะนำ ตลอดจนการให้กำลังใจแก่ผู้ดูแล เพื่อลดความเครียดและส่งเสริมให้ผู้ดูแลมีการเผชิญความเครียดได้อย่างเหมาะสม